

CONTES PER SALVAR EL PLANETA

ANNA CASALS I PAOLO FERRI

IL·LUSTRAT PER CRIS RAMOS

Estrella Polar

CONTES

PER

SALVAR EL

PLANETA

ANNA CASALS I PAOLO FERRI
IL·LUSTRAT PER CRIS RAMOS

Estrella Polar

A en Luca i en Nico, la nostra millor aventura

Anna i Paolo

Per a Nathan, vas ser la meva petita gran revolució

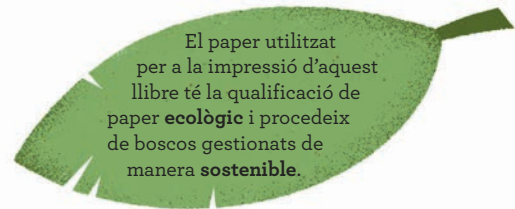
Cris Ramos

Estrella Polar

© del text: Anna Casals i Paolo Ferri, 2020
© de les il·lustracions d'interior i de coberta: Cris Ramos, 2020
© d'aquesta edició: Edicions 62, S. A., 2020
Estrella Polar, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona
www.estrellapolar.cat
info@estrellapolar.cat

Primera edició: abril del 2020
ISBN: 978-84-18134-42-5
Dipòsit legal: B. 4.961-2020
Imprès a Catalunya

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

ÍNDEX

1. Un missatge en una ampolla 9

Conte sobre el mar de plàstic

2. La música de la selva 27

Conte sobre la desforestació

3. Un viatge en canoa 43

Conte sobre la contaminació de les aigües

4. L'abella Zum Zum i el pol·len multicolor 59
Conte sobre l'extinció dels animals

5. La casa de l'os polar 75
Conte sobre l'escalfament global

6. Carta de la Mare Natura als nens i nenes 91

1

Un missatge en una ampolla

Conte sobre el mar de plàstic

An illustration of an ocean scene with various sea creatures and floating trash. In the foreground, a sea turtle with a yellow and orange patterned shell is swimming towards the right, with a white plastic bag tied to its head. To the left, a large, dark blue whale with white spots is swimming. In the background, a blue whale is visible. Several pieces of trash, including plastic bottles and a can, are floating in the water. The water is depicted with wavy lines in shades of green and blue.

—Com et dius? D'on vens? —va preguntar un dia la petita balena.
Aquell ésser estrany no li va contestar.
«Potser és tímid», va pensar. «Tindré paciència, el cuidaré durant
uns dies i després ho tornaré a intentar».

La balena, doncs, es va esperar i l'hi va tornar a preguntar: un dia, dos, tres, deu... Però mai obtenia cap resposta. Aleshores va observar més atentament aquell ésser tan estrany i va veure que no tenia boca. «És clar, per això no pot parlar», va pensar. No s'assemblava a cap animal o planta que hagués conegut fins ara: no menjava, no respirava, no jugava i, per descomptat, no responia!

La petita balena, però, era molt tossuda. Segur que hi havia alguna manera de comunicar-se amb ell! Llavors va escriure un missatge, el va ficar a dins i es va disposar a esperar una resposta.

—No saps parlar, però potser sí que saps llegir.

Aquell ésser, però, no va contestar, ni va respirar; no va fer res de res.

L'endemà, la balena va veure que l'ésser tenia amics, o ho semblava, perquè anava acompanyat d'un munt d'altres coses estranyes que dansaven al seu voltant.

«Ah! Potser no volia jugar amb mi perquè esperava els seus amics», va pensar. Però no estava tranquil·la: cada dia hi havia més d'aquells éssers, que de mica en mica anaven envaint el seu espai.

Al final, la balena es va enfadar amb els seus nous no-amics. No només es negaven a parlar, sinó que ara n'hi havia tants que gairebé no podia respirar.

I va decidir deixar-los un altre missatge. Potser, ara que eren uns quants, algun li respondria.

Esteu canviant casa meva, el meu mar,
els meus esculls. Cada dia ocupeu més
espai i se'm fa difícil nedar. Només
embruteu i feu mal. Per què sou aquí?
La vostra no-amiga, la balena.

En comptes de respondre, aquella cosa estranya se'n va anar nedant.
Va viatjar, i viatjar, fins que els corrents marins la van deixar a la platja.

Un nen que jugava a la vora de l'aigua va veure un objecte estrany que s'acostava portat per les onades.

—Ampolla a la vista! —va exclamar en Pau. Va baixar del vaixell pirata fins a mullar-se els peus i la va recollir. Aleshores va veure que a dins hi havia un missatge.

Després de llegir-lo, en Pau es va sentir molt trist.
Un animal estava en perill. O potser dos, o molts.

—Papa, podem anar una estoneta amb la barca? Vull veure el mar!
Tots dos van sortir a navegar; els encantava! Al cap de poc, en Pau va veure una cosa que flotava a l'aigua. «Potser és la balena», va pensar. Però no, només era un tros de plàstic. Després en va veure un altre, i un altre. En Pau no podia creure el que veia. Semblava un gran monstre marí. Una llàgrima li va lliscar per la galta.
—Papa, per què ho fem, això? —va preguntar.

Quan van tornar a la sorra, en Pau va agafar un cargol de mar de la platja. Volia comunicar-se amb la balena i va pensar que potser aquella seria la millor manera de fer-ho. Amb molt de compte, va bufar un missatge dins del cargol i el va retornar al mar.

Estimada balena: aquestes coses transparents i lletges
que embruten les aigües del teu mar són ampolles, bosses
i envasos de plàstic. Som els humans els qui les llencem.
Prometo que et salvaré. Pau, el teu amic pirata.

En Pau va decidir passejar cada dia per la platja i recollir tots els plàstics que hi trobés. Després els portava a reciclar, però, sobretot, els allunyava de les ones, que se'ls podien endur lluny, mar endins, cap als esculls on vivia la seva amiga balena.

Al cap d'uns dies, en Pau va veure alguna cosa des del pal major de la seva cabana-vaixell. Els ulls li van brillar: un animal havia saltat a l'horitzó. El vent li va portar un xiulet suau que venia del mar i que deia: «GRÀCIES».

UN MAR DE PLÀSTICS

El planeta s'enverina

Al món, cada dia
es produeixen 1.400 milions
d'ampolles de plàstic.
Juntas cobririen la meitat
de la Torre Eiffel.

Una gran quantitat
de plàstics arriben al mar
a través dels rius.

La gran illa de plàstic del Pacífic

És una superfície de residus immensa
que flota enmig de l'oceà Pacífic, on els
corrents concentren la major part del
plàstic que es llença al mar. És tan grossa
com Espanya, França i Alemanya
juntas.

Les xarxes dels pescadors

Les xarxes abandonades
al mar són un gran problema.
A més d'estar fetes de plàstic,
atrapen la fauna marina
i acumulen les deixalles
en un mateix lloc.

Fins on viatgen els envasos i les ampolles?

Hi ha moltíssims tipus de plàstics,
i cadascun impacta a diferent fondària.
Alguns es queden a la superfície, però
d'altres han arribat fins a la Fossa de
les Mariannes, el punt més
profund del mar.

Hi ha dues illes de plàstic més:
una a l'oceà Atlàntic i una altra
a l'oceà Índic.

EL PLÀSTIC NO DESAPAREIX

El plàstic pot trigar més de 1.000 anys a degradar-se. Tot i això, mai no desapareix del tot, ja que les seves partícules són devorades per la fauna marina o queden dissoltes a l'aigua en micropartícules.

Les bosses

TEMPS DE DEGRADACIÓ: FINS A 150 ANYS

Les bosses de plàstic són molt perjudicials per a les tortugues, que les confonen amb el seu menjar preferit: les meduses.

Les ampolles

TEMPS DE DEGRADACIÓ: DE 100 A 1.000 ANYS

Les ampolles de plàstic són el residu més comú als mars.

Els taps

TEMPS DE DEGRADACIÓ: DE 100 A 400 ANYS

Com que floten, són molt perillosos per a les gavines i altres ocells marins, que els engoleixen i després no els poden expulsar.

A les illes Filipines s'han trobat balenes amb més de 40 quilos de plàstic a l'estómac. Això provoca la mort d'unes 50 balenes cada any.

Bones notícies!

- ✓ El jove holandès Boyan Slat ha inventat una **xarxa que captura el plàstic abocat al mar**. Està dissenyada perquè es bellugui amb el vent, les onès i els corrents marins sense perjudicar la fauna.
- ✓ **Ghost Fishing** és una associació mundial de bussejadors voluntaris que actua en diverses parts dels oceans per alliberar tortugues i peixos atrapats en xarxes de pesca abandonades.
- ✓ El 2019, en la quarta assemblea mediambiental de l'ONU, **170 països van signar una declaració** en què es comprometien a reduir l'ús del plàstic des d'ara fins al 2030.

Salva el planeta!

- **Redueix:** utilitza una cantimplora en comptes d'ampolles de plàstic d'un sol ús.
- **Reutilitza:** fes servir bosses pròpies de tela o de paper.
- **Recicla:** porta el plàstic a reciclar.

